979 - TEVESSÜL ÇEŞİTLERİ

Soru

Tevessülün çeşitleri nelerdir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

"Tevessül" ve "Vesîle" kelimesi ile dört şeyden birisi kastedilir.

Birincisi:

O olmadan Allah Teâlâ'ya îmânın tam olmadığı tevessül.Bu tevessül, Allah Teâlâ'ya ve Elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e îmân ve itaat etmekle Allah Teâlâ'ya tevessülde bulunmaktır.

Nitekim Allah Teâlâ'nın şu sözünden kastedilen tevessül budur:

[يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ) [سورة المائدة الآية: ٣٥)

"Ey îmân edenler! Allah'tan korkun ve O'na (itaat ve O'nun hoşnut olduğu amellerle) yaklaşmaya vesile arayın.O'nun yolunda savaşın ki kurtuluşa eresiniz (O'nun cennetini kazanasınız.)" (Mâide Sûresi: 35)

Allah Teâlâ'ya, güzel isimleri ve yüce sıfatlarıyla tevessülde bulunmak da bu tür tevessüle girer.

Tevessülde bulunan kimse, itaat olan amelleri işlemek ve onları vesile kılmak sûretiyle Allah Teâlâ'ya yalvarır ve O'ndan ister.

İkincisi:

Hayattaiken Rasûlulllah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den kendisi için duâ etmesini istemek ve mü'minlerin birbirleri için duâ etmesini istemek sûretiyle Allah Teâlâ'ya tevessülde bulunmaktır. Bu tevessül de birinci tevessüle tâbi olup istenen ve teşvik edilen tevessüldür.

Üçüncüsü:

Yaratılanın makamı ve zâtı ile Allah Teâlâ'ya tevessülde bulunmaktır.

Örneğin bir kimsenin şöyle demesi:

"Allahım! Peygamberinin makamı ile sana yöneliyorum!"

Bu tür tevessülü bazı âlimler,zayıf olmakla birlikte câiz görmüşlerdir.Fakat doğru olan bu tür tevessülün haram olduğudur. Çünkü duâda Allah Teâlâ'ya ancak O'nun isimleri ve sıfatları ile tevessül bulunulabilir.

Dördüncüsü:

Tevessül günümüzde kimselerin örfünde, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e yalvarıp yakarmak ve O'ndan yardım istemek (ölülerden ve evliyâdan imdat dilemek) haline gelmiştir ki bu tevessül, büyük şirktir.Çünkü yalvarıp yakarmak ve imdat dilemek, Allah Teâlâ'dan başkasının gücünün yetmediği bir ibâdettir.Dolayısıyla bu ibâdetin, Allah Teâlâ'dan başkasına yapılması, büyük şirktir.

Yine de en iyisini Allah Teâlâ bilir.